TSINANDALI FESTIVAL

4-14 SEPTEMBER

2025 · 7TH EDITION

SEPTEMBER 12 19:00

მარკ ბუშკოფი – ვიოლინი
ჯინგ ეკო – ჩელო
ბეჰროდ აბდურაჰიმოვი – ფორტეპიანო

ჩეტრე ჩაიკოვსკი (1840 – 1893)
საფორტეპიანო ტრიო ლა მინორი, თხზ. 50, „დიდი ხელოვანის ხსოვნას“
Pezzo elegiaco. Moderato assai - Allegro giusto
Tema con variazioni. Andante con moto - Variazioni finale e coda

ანტონინ დვორჟაკი (1841–1904)
საფორტეპიანო ტრიო No. 4 მი მინორი, თხზ. 90, B. 166, „დუმკა“
Lento maestoso — Allegro quasi doppio movimento
Poco Adagio — Vivace non troppo
Andante — Vivace non troppo
Andante moderato — Allegretto scherzando
Allegro — Meno mosso
Lento maestoso — Vivace

Marc Bouchkov – Violin
Jing Zhao – Cello
Behzod Abduraimov – Piano

Pyotr Tchaikovsky (1840 – 1893)
Piano Trio in A Minor, Op. 50, "In Memory of a Great Artist"
Pezzo elegiaco. Moderato assai - Allegro giusto
Tema con variazioni. Andante con moto - Variazioni finale e coda

Antonín Dvořák (1841–1904)
Piano Trio No. 4 in E Minor, Op. 90, B. 166, "Dumky"
Lento maestoso — Allegro quasi doppio movimento
Poco Adagio — Vivace non troppo
Andante — Vivace non troppo
Andante moderato — Allegretto scherzando
Allegro — Meno mosso
Lento maestoso — Vivace

პროგრამის შესახებ

ანტონინ დვორჟაკი
საფორტეპიანო ტრიო No. 4 მი მინორი, თხზ. 90, B. 166, „დუმკა“
„დუმკა“ ეწოდებოდა „ლამაზ“ ენინობით ფორმაა და ფიქრსა და ჭვრეტას აღნიშნავს. უკრაინული მუსიკალურ ფოლკლორში გაგრძელებული სევდიანი და ეპიკური ბალადის ჟანრი, დუმკა, არაერთმა ევროპელმა რომანტიკოსმა კომპოზიტორმა აიტაცა. თუმცა, დვორჟაკი ჩეხსაკუთრებულ ფენომენად ითვლება ფოლკლორი.
ეს ტრიო ორ ფორტეპიანოზე ეწერა 1891 წელს ბრნოში, მას ასევე დაწერილი აქვს ორი საფორტეპიანო „დუმკა“... მეოთხე საფორტეპიანო ტრიო 6 „დუმკას“ აერთიანებს.

ჩეტრე ჩაიკოვსკი
საფორტეპიანო ტრიო ლა მინორი, თხზ. 50, „დიდი ხელოვანის ხსოვნას“

ჩეტრე ჩაიკოვსკის საფორტეპიანო ტრიოდ ითვლებური დუმკენი ცხოვრების ბოლო, 1881 წელს გარდაცვალებამ მისი ეახლოებული ტრაგიკული დიდი პიანისტი ნიკოლაი რუბინშტეინი, რაშაც ძალიან მძიმედ იმოქმედა კომპოზიტორზე. „თავში ბნელია და სხვანაირად ვერც იქნება, ვინაიდან სუსტი გონება ვერ იძლევა პასუხებს კითხვებზე. რომლებიც ჯაკობრიდან სპეციფიური ცხოვრების მინაბმულია“, ამბობდა, მის ესაარსებულობასა და სასრულობას“. - წერდა იგი. სწორედ ასეთ ფიქრების ფონზე დაიწერა მისი ერთადერთი საფორტეპიანო ტრიო, რომელიც დიდი ხელოვანის ხსოვნას მიეძღვნა. ალბათ შემთხვევითი არაა, რომ 1893 წლის ნოემბრში, კობრინოში ჩაჩოვის ეროვნული ბანკის ფილიალ მოსკოვსა და პეტერბურგში მის საპატივცემულოდ „დიდი ხელოვანის ხსოვნას“.

ამ დროს საკარისულოში...
ჩაიკოვსკის გარდაცვალების წელს, 1893-მი თებერვლში პირველად დაიდგა მისი ოპერა „პიკის ქალი“. საერთოდ, რუსი კომპოზიტორი საქართველოში მიმპრეს, რომელიც ისედაც მიმშრნს“, - წერდა კარლ ბოხიერი მის მეგობარსა და მხარდამჭერს, ნადეჟდა ფონ მეკს. ბოლოს საქართველოს კომპოზიტორი 1890 წლის შემოდგომაზე ეწვია. „რა საოცარი ქვეყანაა“, - წერდა იგი ერთ-ერთ მეგობარს, „უფრო ახალგაზრდა რიმ ვიყო, აქ საბუდამდე დავრჩებოდი“.

Programme Notes

Antonín Dvořák
Piano Trio No. 4 in E Minor, Op. 90, B. 166, "Dumky"
The word "Dumka" is the diminutive form of the Ukrainian "Duma" and denotes thought and contemplation. In Ukrainian musical folklore, the dumka is a genre of mournful and epic ballad that was embraced by many European Romantic composers. However, Dvořák is particularly renowned for his "dumky" (the plural form of "dumka" is "dumky"). The second movement of his famous Second Piano Quintet bears the title Dumka; he also composed two piano pieces called Dumka, and his Fourth Piano Trio consists of six Dumky movements.

Pyotr Tchaikovsky
Piano Trio in A Minor, Op. 50, "In Memory of a Great Artist"
Pyotr Tchaikovsky's Piano Trio can also be seen as a kind of dumka on the meaning of life. In 1881, the death of his closest friend, the great pianist Nikolai Rubinstein, had a profound impact on the composer. "It's dark in my head. It could not be otherwise. Questions on death, the purpose and meaning of life, its infinity or finitude are insoluble for a weak mind," – he wrote. It was against this background of reflection that he composed his only piano trio, dedicated to the memory of a great artist. It is perhaps no coincidence that in November 1893, after the composer's death, the A minor Trio — inscribed In Memory of a Great Artist — was performed multiple times at memorial concerts in his honour in Moscow and St. Petersburg.

Meanwhile in Georgia...
In 1893, the year of Tchaikovsky's death, his opera "Pique Dam" was premiered in Georgia. The Russian composer was truly beloved in this country and this love was mutual. Tchaikovsky visited Georgia five times and, according to his letters, fell in love with the country and its capital. "I have not expected them to know my music that well in Tiflis... It pleases my soul, making Tiflis even more attractive for me," he wrote to his patron, Nadezhda von Meck. In the autumn of 1890, Tchaikovsky visited Georgia for the last time. "What an amazing country," he wrote to his friend, "if I were younger, I would have stayed here forever."

MAGIC DAYS

Programme notes by Nino Zhvania